

KRONIKA

„POSZLI, GDY ZAGRZMIAŁ ŻŁOTY RÓG...”
PAMIĄTKI POWSTAŃCZE 1918/1919
(30 IV-31 XII 2008)

Dla uczczenia przypadającej 27 grudnia 2008 roku 90. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego już w kwietniu (30) otwarto w Sali Czarnej kórnickiego Zamku wystawę pamiątek powstańczych, pochodzących ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej oraz prywatnych.

Rodziny powstańców wielkopolskich, walczących w Powstaniu w słynnej Kompanii Kórnickiej, dowodzonej przez Stanisława Celichowskiego, udostępniły cenne materiały: odznaczenia, legitymacje, dyplomy, fotografie i dokumenty.

Ze zbiorów rękopiśmiennych i muzealnych Biblioteki zaprezentowano m.in.:

- bogaty zbiór fotografii, dokumentujących wydarzenia z 1918/1919 roku, autorstwa Kazimierza Gregera z Poznania (BK 12144);
- listy Zygmunta Celichowskiego do Jadwigi i Władysława Zamoyskich, przebywających w Paryżu, z doniesieniami o Powstaniu Wielkopolskim i Kompanii Kórnickiej (BK 7617, BK 7668);
- dokumenty z ksiąg kasowych Dominium Kórnickiego, poświadczające wkład materialny Zamoyskich w utrzymanie Kompanii Kórnickiej (BK 68879, BK 6880, BK 6881);
- rysunki Karola Stobieckiego, przedstawiające sceny z walk powstańczych (DO IV 80);
- odznaki, odznaczenia oraz medale;
- sztandary: Towarzystwa Powstańców i Wojaków im. Tadeusza Kościuszki w Kórniku (założonego 26 XII 1922 r.) oraz Towarzystwa Powstańców i Wojaków im. Generała Józefa Hallera w Bninie (założonego 8 IV 1923 r.);
- kurtki mundurowe powstańców kórnickich: Ludwika Paluszkiewicza i Jana Pelczyńskiego;
- bogaty wybór literatury poświęconej powstaniu.

Z Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego w Poznaniu wypożyczono znajdujący się tam w depozycie obraz Leona Wróblewskiego „Atak na Prezydium Policji” (MK 4447).

Wystawa cieszyła się wielkim zainteresowaniem zwiedzających kórnicki Zamek, zwłaszcza młodzieży szkolnej, dla której wygłaszaliśmy także prelekcje o Powstaniu Wielkopolskim.

Autorami wystawy byli Maria i Jan Łuczak, oprawę plastyczną wykonał Łukasz Fober.

Maria Łuczak

POŻEGNANIE ODCHODZĄCEJ NA EMERYTURĘ IRENY POTOCKIEJ

Dnia 18 lutego 2009 r. w Pokoju Burgrabiego w Zamku Kórnickim zgromadzili się pracownicy Biblioteki Kórnickiej, aby pożegnać odchodzącą na emeryturę, bardzo lubianą koleżankę Irenę Potocką.

Z tej okazji Anna Gryglas-Ratajczak, kicownik Działu Nowych Druków i Czasopism, w którym pracowała Irena Potocka, wygłosiła okolicznościową mowę.

Szanowna, Droga Koleżanko Ireno,
Panie Profesorze, Koleżanki i Koledzy

Przypadł mi dzisiaj w udziale wielki zaszczyt, a równocześnie przyjemność, złożenia wyrazów uznania pani Irenie Potockiej za 30-letni wkład pracy w dzieło funkcjonowania i rozwoju Biblioteki Kórnickiej PAN.

Jeśli Państwo pozwolą, chciałabym rozpocząć przedstawienie dorobku Jubilatki od osobistego wspomnienia. Kiedy 12 lat temu rozpoczynałam pracę w Bibliotece Kórnickiej, nowej dla mnie instytucji, to właśnie pani Irena była – spośród pracowników – pierwszą osobą, która przyjaźnie wyciągnęła do mnie rękę, otoczyła zaufaniem i życzliwym ciepłem, ułatwiając mi tym samym adaptację w nowej i, jak się potem okazało, niełatwej sytuacji. Przypominam ten moment nie bez przyczyny – ilustruje on bowiem istotny rys charakteru pani Ireny – chęć współpracy i gotowość niesienia pomocy – cechy, których dobrodziejstwo dotknęło prawdopodobnie wszystkich pracowników tej instytucji oraz czytelników tu przybywających.

To właśnie umiejętność współpracy – ale w równym stopniu tak istotne zalety, jak niezwykła pracowitość oraz dążenie do ciągłego poszerzania swojej wiedzy – sprawiły, że praca zawodowa pani Potockiej przyniosła Bibliotece Kórnickiej tak wymierne efekty.

Pani Irena Potocka, absolwentka Studium Nauczycielskiego w Poznaniu, w latach 1966-1978 pracowała w szkolnictwie jako nauczycielka matematyki. Zatrudniona w Bibliotece Kórnickiej 1 czerwca 1978 roku na stanowisku bibliotekarza w Dziale Nowych Druków i Czasopism, z latami stała się filarem tego działu. *Est rerum omnium magister usus* – pani Potocka osiągnęła tak duże doświadczenie w pracy bibliotekarskiej, iż efektywnie mogła dzielić się swą wiedzą i umiejętnościami, szkoląc młodych pracowników oraz studentów praktykujących w zawodzie bibliotekarza.

W latach 90. w sytuacji konieczności reorganizacji pracy Działu, związanej z komputeryzacją procesu opracowania książek, okazała się osobą otwartą na nowe rozwiązania, także techniczne, co istotnie przyspieszyło proces zmian. Za wsparcie czynem okazane kierownikowi zwłaszcza w tym okresie – jestem Jej bardzo wdzięczna.

Na szczególne podkreślenie zasługuje także sposób organizacji własnej pracy przez panią Potocką – jej samodzielność w podejmowaniu zadań, tempo pracy i dokładność. Katalogowanie połączone z opracowaniem rzeczowym wymaga wnikliwego zapoznania się z książką, i siłą rzeczy jest procesem czasochłonnym. Jednak nie dla pani Ireny. Przez Jej ręce przechodziła co roku największa liczba książek, a powstałe opisy były niezmiennie poprawnie sporządzone. Przy czym do opracowania wybierała pozycje najtrudniejsze – obcojęzyczne, XIX-wieczne, wymagające rozwiązania autorstwa czy ustalenia daty wydania, słowem zmuszające do uciążliwych poszukiwań bibliograficznych. Być może matematyczny umysł Koleżanki sprawił, że największą satysfakcję w pracy bibliotekarskiej sprawiało Jej rozwikłanie zagadki – odnalezienie informacji, której często inni poszukiwali bez skutku.

I tu ukazuje się następne pole działalności pani Ireny Potockiej – służba informacyjno-bibliograficzna. Wspaniała znajomość warsztatu informacyjnego Biblioteki – od inwentarzy rękopisów, poprzez bibliografie ogólne i specjalne, aż po komputerowe bazy danych, a także wnikliwość i wspomniane wcześniej zamiłowanie do poszukiwań – zaowocowały wieloma opublikowanymi zestawieniami bibliograficznymi Jej autorstwa, jak choćby ostatnio – obszerna bibliografia przedmiotowa – istotna, merytoryczna część składowa dwutomowego wydawnictwa *Z dziejów Kórnika i Bnina: studia i materiały* pod redakcją profesora Jerzego Fogela.

Obok wypełniania obowiązków wynikających z zadań Działu Nowych Druków, pani Irena Potocka bardzo chętnie angażowała się w prace służące Bibliotece jako całości: pełniła dyżury w dziale udostępniania zbiorów, pomagała w organizacji wystaw, była dobrym duchem skonstrum bibliotecznego, a także przez lata pomnażała zasoby finansowe instytucji sprawnie zajmując się dystrybucją jej wydawnictw.

Jednym słowem niemal na każdym odcinku działalności naszej księżnicy dotkliwie odczuwamy Jej nicobecność, która wiąże się z przejściem na zasłużoną emeryturę. Mamy jednak nadzieję, że nasza współpraca – być może w innym kształcie – będzie podtrzymana...

Pani Irena Potocka – nauczyciel z powołania, bibliotekarz z wyboru – z radością oddała tej Instytucji 30 lat swojego życia. Nie waham się tak powiedzieć, bowiem Biblioteka Kórnicka stała się Jej drugim domem. Tu pracy naukowej poświęcił się Jej mąż, rękopiśmiennik dr Stanisław Potocki; tu cichutko i z wielką skromnością pomagała w rozwiązywaniu pojawiających się problemów; tu troszczyła się o każdą książkę, szczególnie tę, która urzekła Ją swoim pięknem... Praca ta bowiem stała się Jej pasją.

Miłość do Zamku i jego zbiorów przekazała swoim dzieciom. Dzięki temu Biblioteka zyskała, w osobie mgr. Mikołaja Potockiego, kolejnego wartościowego pracownika, łączącego cechy troskliwego opiekuna obiektów muzealnych, dociekliwego badacza i popularyzatora wiedzy o dziele Działyńskich i Zamoy-skich. Także dzięki spontanicznemu wstawiennictwu pani Ireny u starszego syna, z wykształcenia informatyka, możliwym stało się ziszczenie naszych marzeń o komputeryzacji prac bibliotecznych i dalszy rozwój w tym zakresie; pan mgr inż. Maciej Potocki przez lata instalował nasze bazy, borykał się z naprawą sprzętu, wreszcie zbudował sieć komputerową w Zamku. Przez swą działalność nie tylko usprawniał pracę bibliotekarzy, ale stał się istotnym współtwórcą sukcesu instytucji, jakim było znaczące poszerzenie oferty informacyjnej o zbiorach księżnicy w Internecie.

Droga Irenko! W imieniu własnym, wszystkich zebranych oraz pozostałych, nieobecnych tu pracowników – pragnę podziękować Ci za wszystkie cenne wartości, którymi obdarzyłaś naszą społeczność i życzyć długich lat twórczego życia w zdrowiu i radości!

